

Związek Zawodowy Pracowników Farmacji (ZZPF)

Warszawa, dnia 09/09/2025

al. Jana Pawła II 27

00-867 Warszawa

tel. +48 22 350 65 02

e-mail: zzpf@zzpf.org.pl

www.zzpf.org.pl

NIP: 522-309-8180

Do:

Ministerstwo Edukacji i Nauki

Departament Prawny

ul. Wspólna 1/3

00-529 Warszawa

Szanowni Państwo,

Przesyłamy stanowisko ZZPF w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 sierpnia 2025 r. dotyczącego standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu farmaceuty.

1. Wprowadzenie

Związek Zawodowy Pracowników Farmacji (ZZPF) popiera kierunek zmian w projekcie rozporządzenia, które mają na celu modernizację kształcenia farmaceutów w Polsce, dostosowanie do wymogów prawa unijnego oraz do potrzeb rynku pracy.

Kluczowym elementem projektu jest zapis, że **nie mniej niż 70% osób prowadzących zajęcia w grupach D–F posiada prawo wykonywania zawodu farmaceuty (PWZF)**.

Uważamy, że ten zapis należy **utrzymać bez osłabiania**, a w obszarach klinicznych — docelowo wzmocnić.

2. Uzasadnienie naszego stanowiska

a) Profesjonalizm w edukacji

- Profesjonalizm studentów farmacji kształtuje się przede wszystkim poprzez kontakt z praktyką i wzorcami zawodowymi. Klasyczny raport Schafheutle i in. (2010) wykazał, że obecność praktyków w procesie dydaktycznym jest kluczowa dla uczenia postaw zawodowych i wartości etycznych.
- Wymóg 70% PWZF wśród kadry dydaktycznej gwarantuje, że studenci będą kształceni w oparciu o **realne doświadczenia zawodowe**, a nie wyłącznie wiedzę teoretyczną.

b) Dowody naukowe

- Badania z 2021 roku potwierdzają, że interwencje i edukacja prowadzone przez farmaceutów mają mierzalny wpływ na wyniki zdrowotne i bezpieczeństwo pacjentów:
 - redukcję błędów lekowych,
 - poprawę adherencji pacjentów,
 - wyższą satysfakcję z usług farmaceutycznych.
- Właśnie tego rodzaju kompetencje mogą być skutecznie przekazywane studentom tylko przez aktywnych praktyków.

c) Warunki polskie

- Projektowane zmiany (4700 godzin, 6 miesięcy praktyk w aptekach ogólnodostępnych i szpitalnych, włączenie farmacji klinicznej i opieki farmaceutycznej do programu) idą w dobrym kierunku.
- Jednakże, aby kształcenie było skuteczne, konieczne jest utrzymanie wysokiego udziału **praktykujących farmaceutów w dydaktyce**.
- Tylko w ten sposób możliwe będzie zbudowanie szacunku do zawodu, rozwój opieki farmaceutycznej i przygotowanie farmaceutów do pracy w zespołach klinicznych.

3. Rekomendacje ZZPF

1. **Utrzymać wymóg 70% PWZF** w grupach D–F (analiza/synteza/technologia leków; biofarmacja i skutki działania leków; praktyka farmaceutyczna).
2. W obszarach klinicznych (farmacja kliniczna, opieka farmaceutyczna, symulacja) — dążyć do zwiększenia udziału praktyków z bieżącym doświadczeniem klinicznym.
3. Wzmocnić jakość praktyk (960 godzin) poprzez wprowadzenie standardów miejsc szkoleniowych i portfolio kompetencji.
4. Wprowadzić mechanizmy przejściowe dla kadry bez PWZF (programy „up-skilling”, łączenie etatów akademickich z praktyką).
5. Monitorować efekty kształcenia za pomocą OSCE, portfolio oraz wskaźników jakości opieki farmaceutycznej.

4. Konkluzja

ZZPF w pełni **popiera proponowane rozwiązanie dotyczące 70% PWZF** i wskazuje, że **musi ono iść w parze z edukacją kliniczną oraz praktyczną**. Tylko takie podejście pozwoli wzmocnić prestiż zawodu farmaceuty, zwiększyć szacunek społeczny dla profesji i zapewnić pacjentom najwyższy poziom bezpieczeństwa.

Piśmiennictwo

1. Schafheutle E, Hassel K, Ashcroft D, Hall J, Harrison S. *Professionalism in Pharmacy Education*. London: Pharmacy Practice Research Trust; 2010.

2. Bou Malham C, et al. Pharmacist interventions in primary care: a systematic review. *Int J Clin Pract*. 2021;75(11):e14955. doi:10.1111/ijcp.14955
3. Jaam M, et al. Pharmacist-led educational interventions to reduce medication errors: a systematic review and meta-analysis. *PLoS One*. 2021;16(8):e0256800. doi:10.1371/journal.pone.0256800
4. Jordan JN, et al. Patient satisfaction with pharmacist-led services. *Pharmacy (Basel)*. 2021;9(2):82. doi:10.3390/pharmacy9020082
5. Merks P, Religioni U, Howell A, Munzu M, Panford-Quainoo E, Neumann-Podczaska A, Jaskólski R, Kaczmarek B, Kaźmierczak J, Blicharska E, Olczyk P, Barańska A, Waszyk-Nowaczyk M, Krysiński J. Deploying and Maintaining Standards of New Pharmacy Services Provision in Poland—Introducing the National Pharmacist Competencies Assessment Tool: Pre-Registration Exam—Results of the Pilot Project. *Int J Environ Res Public Health*. 2022;19(13):7809. doi:10.3390/ijerph19137809. PMID:35805468